

Aan de gemeenteraad

Van de gemeente Albrandswaard

Postbus 1000

3160 GA Rhoon

Capelle aan den IJssel, 2 oktober 2014

Geachte leden van de gemeenteraad,

De rekenkamercommissie (RKC) van Albrandswaard heeft in het jaarplan 2014 aangekondigd onderzoek te zullen uitvoeren naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van de uitvoering van het jeugdbeleid. Met het inwerking treden van de nieuwe Jeugdwet per 1 januari 2015 acht de RKC het van groot belang dat er, met het oog op de toekomst, kan worden geleerd van de ervaringen met de uitvoering van de nota Jeugdbeleid over de periode 2009 – 2013. Met de 'lessons learned' kan voor de toekomst voordeel worden gedaan. Het bijgaande rapport bevat dus niet alleen conclusies over de uitvoering in het verleden maar ook aanbevelingen die voor de toekomst ter harte kunnen worden genomen.

### **Opbouw onderzoeksrapport**

Het onderzoek naar de uitvoering van het jeugdbeleid in Albrandswaard is uitgevoerd door het gerenommeerde Verwey-Jonker Instituut. De conclusies van de onderzoeksbevindingen en de aanbevelingen zijn in nauw overleg tussen de RKC en Verwey-Jonker tot stand gekomen. In het rapport is een handzame samenvatting opgenomen (pag. 3 – 8) met de conclusies per onderzoeksvraag en de aanbevelingen van de RKC die hieruit voortvloeien.

### **Hoofdconclusies**

Over hoofdvraag of het beleid rond vroegtijdige signalering en toeleiding naar zorg voldoende is verankerd, is de conclusie dat er onvoldoende zicht is op de bereikte resultaten, mede doordat concrete doelen ontbreken. Daardoor is het niet mogelijk harde uitspraken te doen over de doeltreffendheid en doelmatigheid van het beleid. Dat concrete doelstellingen ontbreken en er geen helder zicht is op de behaalde resultaten maakt het voor de gemeente bovendien lastig om haar sturende rol in te vullen. Alhoewel de functies in de praktijk adequaat uitgevoerd lijken te worden en de tussen instellingen gemaakte afspraken worden nageleefd, bestaan er enkele risico's. Deze betreffen het in potentie dominante perspectief van de zware, specialistische zorg in de zorgstructuren en de borging van de coördinatiefunctie. Daarnaast is er een gebrekkige aansluiting van vrijetijds- en sportverenigingen op de zorgstructuren. De aan het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG) toebedachte vraagbaakfunctie voor ouders en jeugdigen fungeert in de praktijk niet als zodanig.

De conclusie over de tweede hoofdvraag, of de uitvoering van het Albrandswaardse jeugdbeleid voldoende is gericht op de aanpak van algemeen erkende risicofactoren voor opvoed- en opgroei-problematiek, is dat het beleid rond jeugd en veiligheid weinig aanleiding geeft tot zorgen of nadere actie. Dat geldt niet voor het beleid gericht op de aanpak van voortijdig schoolverlaten en schoolverzuim. Alhoewel dit in de uitvoeringspraktijk goed lijkt te lopen, zijn er beleidsmatig geen ankerpunten om te sturen door het college of te controleren door de raad. Het beleid gericht op de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling wordt grotendeels regionaal bepaald, waardoor de mogelijkheden voor een lokale specifieke inbreng gering zijn en er een beperkt zicht bestaat op de uitvoering van het beleid en de resultaten en effecten daarvan.

### **De aanbevelingen**

In het rapport worden de volgende aanbevelingen puntsgewijze nader toegelicht:

- Zorg voor beleidsmatige verankering van het beleid rond vroegtijdige signalering en zorgtoeleiding
- Zorg voor beleidsmatige verankering van het beleid rond voortijdig schoolverlaten en – verzuim.
- Het college dient voor de gemeenteraad op hoofdlijnen inzichtelijk te maken wat de mate van doelrealisatie in het nieuwe jeugdbeleid is.
- Het college dient de raad met regelmaat te informeren over de voortgang in de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling.
- Investeer meer dan tot nu toe in de aansluiting van de nulde lijn op eerste en tweede lijn.
- Maak met de ketenpartners in het veiligheidsdomein goede, sluitende afspraken over gegevensuitwisseling, waarbij de veiligheid van jeugdigen en gezinnen leidend is voor alle partijen. Indien burgers toestemming geven voor het uitwisselen van gegevens is dat altijd mogelijk.
- Voorkom dubbeling van signalerings- en toeleidingsstructuren.
- Stel het beleid rond het CJG als laagdrempelig inlooppunt bij.

### **De bestuurlijke reactie**

Daar in de maand oktober de raadsbehandeling van de uitvoering van de nieuwe Jeugdwet is gepland, heeft de RKC aan het college verzocht om snel met een bestuurlijke reactie te komen op de bevindingen, conclusies en aanbevelingen van dit onderzoek. Het college heeft aan dit verzoek gevolg gegeven. Met genoegen heeft de RKC ervan kennis genomen dat het gemeentebestuur zich herkent in de conclusie dat er in de afgelopen jaren meer aandacht is besteed aan de uitvoeringspraktijk dan aan het formuleren van beleidskaders en dat hier nog een opgave is te vervullen.

Ook heeft de RKC met genoegen kennis genomen van de bestuurlijke toezegging dat de aanbevelingen van de RKC zullen worden gebruikt als een uitbreiding op het bestuurlijk opdrachten-

en toetsingskader voor het nieuwe beleids- en uitvoeringsontwerp van de jeugdzorg vanaf 1 januari aanstaande.

### **Nawoord en aanbeveling**

In een apart nawoord heeft de RKC gereageerd op de bestuurlijke reactie en de toezegging over de opvolging van aanbevelingen. Zie de bijlage bij het rapport. De kern van de reactie van de RKC is dat het college drie momenten schetst voor de uitwerking en opvolging van de aanbevelingen van de RKC. In dit verband beveelt de RKC de gemeenteraad aan om het college te verzoeken de bestuurlijke toezegging over de opvolging van de RKC-aanbevelingen te concretiseren. Hierdoor moet duidelijk worden op welke wijze de uitwerking van aanbevelingen in de door het college geschetste momenten een plaats krijgen.

### **Tot slot**

De RKC levert graag in het belang van de inwoners een positieve bijdrage aan de beleidsvorming en de uitvoeringspraktijk van de gemeente Albrandswaard. Daarom heeft de RKC ervoor gekozen om niet alleen achteruit te kijken (ex post onderzoek) naar nog tijdens het vele werk dat nog wordt verricht voor de uitvoering van de nieuwe Jeugdwet wordt verricht al aanbevelingen te doen voor een verdere uitwerking in de toekomst (ex ante).

In het vertrouwen dat met de gegeven aanbevelingen de uitvoeringspraktijk verder kan worden geoptimaliseerd, gaarne tot het geven van een nadere toelichting bereid,

Met vriendelijke groet,

Namens de RKC Albrandswaard,

De voorzitter,

Drs. J.W. Verheij